

I Trafikministeriets Bekendtgørelse nr. 84 af 7. februar 1999 om koncession for Post Danmark A/S²⁰⁾ (herefter koncessionen) er anvendelsen af en prisloftsmodel fastlagt i § 16:

- taksterne fastsættes af koncessionshaveren,
- takstniveauet for indenlandske breve omfattet af eneretten godkendes af trafikministeren,
- til brug for godkendelsen udarbejdes en prisloftsmodel,
- modellen består i, at taksterne kan reguleres med den procentvise udvikling i bruttoprisindekset (forbrugerprisindekset) med fradrag af 1 procentpoint pr. år.

2. Enhedstakster

Baggrunden for de nugældende danske bestemmelser udspringer af et politisk ønske om ensartede priser for postbefordring af beforderingspligtige forsendelser til alle egne af landet uanset afstand og uanset, om modtagerens adresse er beliggende i et område med mange eller kun få postmodtagere.

Landsdækkende enhedstakster er primært begrundet i hensynet til den private bruger af postsystemet, i og med at der skal være tale om takster, der er rimelige og overkommelige for den private bruger. Landsdækkende enhedstakster er stort set fastholdt overfor alle de beforderingspligtige operatører i Europa, uanset graden af liberalisering i de respektive lande. Der forekommer varianter i kravet til den landsdækkende enhedstakst – Eksempelvis enhedstakst for hele det beforderingspligtige område, kun enhedstakst for eneretsområdet²¹⁾, kun enhedstakst for enkeltforsendelser²²⁾ eller kun enhedstakst for 1. classes brevfor sendelser²³⁾. I Danmark er der som nævnt enhedstakst for hele det beforderingspligtige område.

Uanset krav om landsdækkende enhedstakster kan den beforderingspligtige postvirksomhed yde forskellige former for rabat til kunderne. Det kan eksempelvis være storkunderabat, rabat for sparede omkostninger ved forudbehandling, særlige forsendelsestyper m.v. Kravet er, at rabatterne skal være landsdækkende og gennemsigtige, og at de skal gives på ikke-diskriminerende vilkår.

I et fuldt eller delvist liberaliseret marked kan opretholdelsen af landsdækkende enhedstakster for alle typer af postfor sendelser inden for det beforderingspligtige område hæmme virksomhedens muligheder for at kunne konkurrere på lige vilkår. Med samme landsdækkende priser vil der

typisk være overskud på at betjene f.eks. store kunder i tætbefolkede egne, mens der vil være underskud på andre kunder. Dette giver konkurrenterne mulighed for alene at fokusere på de attraktive kunder; det såkaldte creamskimming fænomen, hvorved den beforderingspligtige virksomhed i værste fald kan ende med kun at have underskudsgivende aktiviteter tilbage. Dette vil i givet fald være en uholdbar situation. Gennem de eksisterende muligheder for at give rabatter kan den beforderingspligtige virksomhed dog i et vist omfang imødegå dette fænomen.

I og med at den beforderingspligtige virksomhed typisk vil have en dominerende position i dele af markedet er virksomhedens rabatordninger underlagt den almindelige konkurrenceret. Dette betyder bl.a., at den beforderingspligtige virksomheds rabatter skal være gennemsigtige og skal gives på ikke-diskriminerende vilkår. Den beforderingspligtige virksomhed skal yde samme rabat for samme typer af postfor sendelser (service, mængde, grad af forbehandling o.l.), uanset om postbefordringen sker i, fra eller til et område, hvor postvirksomheden er udsat for konkurrence eller ej. Tilsvarende er den dominerende postvirksomhed som udgangspunkt afskåret fra at yde rabatter, der minimerer eller hindrer konkurrence – eksempelvis visse loyalitetsrabatter eller særlig rabat for eneforhandling.

I takt med at liberalisering finder sted, vil omkostningsbaserede variationer i rabatniveauer for forretningspost få større betydning. Det vil derfor være nødvendigt med større rabatter for at sikre konkurrencekraften.

Fremtidige priser må derfor i højere grad tage udgangspunkt i kundeprofilen og dermed det ressource- og omkostningstræk den enkelte kunde belaster produktionsapparatet med.

Systemet med beforderingspligt og en balancerende eneret er bl.a. karakteriseret ved at relativt omkostningslette brevstrømme fra store afsendere medvirker til at finansiere den mere omkostningstunge håndtering af breve fra mindre afsendere. En eneret, der alene retter sig mod mindre afsendere, vil i væsentligt omfang svække Post Danmarks grundlag for at kunne varetage beforderingspligten.

2.1. Overvejelser om ændring af kravet om enhedstakst til kun at gælde for enkeltfor sendelser

Det kan overvejes, om det i dag er relevant og/eller praktisk at indføre lokaltakster eller